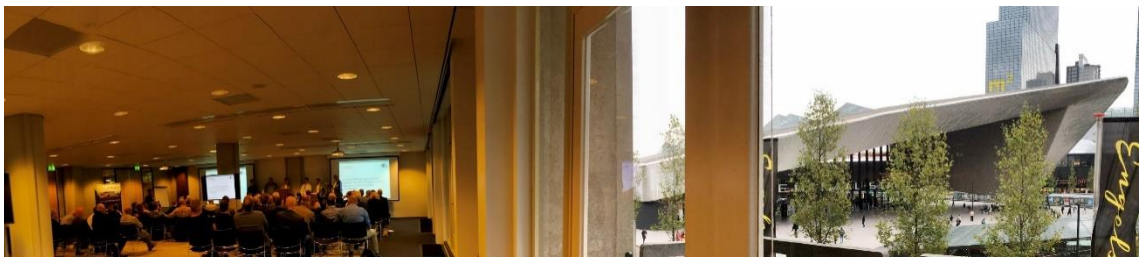

Verslag congres Terreurbestendige Buitenruimten

15 oktober 2019 – Brasserie Engels, Rotterdam

Hoe komen we tot een handreiking voor terreurbestendige buitenruimten voor gemeenten?

Pal naast station Rotterdam Centraal waar veiligheid en een gastvrije entree tot de stad hand in hand gaan, organiseerden de Stichting Veilig Ontwerp en Beheer (SVOB) en Ruigrok een landelijke vervolgbijeenkomst over terreurbestendige buitenruimten. Met meer dan 70 deelnemers met diverse achtergronden bleek wederom dat er veel belangstelling is voor het thema.

Met vertegenwoordigers van gemeenten, landelijke overheid, politie, leveranciers/producenten, beveiligingsbedrijven, ingenieursbureaus, ontwerpers en onderwijsinstellingen is gediscussieerd over de vraag: hoe komen we tot een handreiking voor terreurbestendige buitenruimten (voor gemeenten)?

Gastprekers

Rob van Dijk nam namens de SVOB het voorzitterschap in handen en leidde het publiek in een korte introductie door het programma en doel van de bijeenkomst. De discussie over de centrale vraag van het congres werd vervolgens ingeleid door vier gastprekers.

Glenn Schoen nam de aanwezigen als eerste mee in de trends rondom terrorisme in Europa en Nederland. Glenn wees ons op het gebruik van voertuigen voor aanslagen als *gamechanger* waarmee de impact van aanslagen flink is vergroot. Andere trends en ontwikkelingen zijn terug te lezen in zijn presentatie. Glenn gaf ons – vooruitlopend op de paneldiscussie – vast mee dat we bij het treffen van

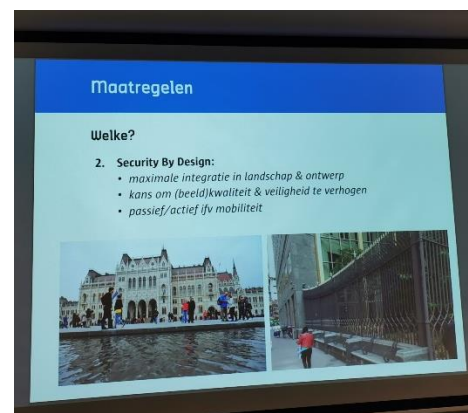
veiligheidsmaatregelen breder moeten denken dan terreur. Inrijdingen vinden bijvoorbeeld ook plaats door criminelen, verwarde personen en mensen onder invloed van drank/drugs. Daarnaast ziet Glenn in zijn werk dat de regierol van de overheid op het thema vaak nog ontbreekt en wees hij op het belang van standaarden, een centrale kennisbank en centraal loket.

Robert Venema van Ruigrok en **Frank Stevens** van de gemeente Rotterdam namen de deelnemers vervolgens mee in de casus Rotterdam Centraal.

Ruigrok heeft rondom het station de inrijbeperkende palen geplaatst en heeft ons meegenomen door het uitgebreide assortiment en toepassingsmogelijkheden die zij als leverancier kunnen bieden. Ook hier blijkt dat producenten en leveranciers de afgelopen jaren niet hebben stilgestaan en zeer diverse maatregelen kunnen bieden. Frank heeft de deelnemers vervolgens laten zien hoe je deze maatregelen toepast in een gebied dat 'altijd moet blijven draaien' en welke praktische zaken er spelen als je veiligheid wilt combineren met een gastvrije entree tot de stad. In en rondom Rotterdam Centraal – maar inmiddels ook in de Witte de Withstraat en op andere plekken in de stad – heeft de gemeente Rotterdam dit goed geregeld. Typisch is daarin de fasering van maatregelen in de tijd: van betonblok naar bloembak naar volledige integratie in het ontwerp.

Jan Pirenne van de stad Antwerpen gaf ons als laatste gastspreker inzicht in de visie van de stad Antwerpen op terreurbestendige openbare ruimten.

Met een helder doordacht risicomangement proces heeft Antwerpen haar kwetsbare locaties bepaald met input van de lokale politie en stadsvisie en een plan van aanpak gemaakt voor de complete binnenstad. Een belangrijk aandachtspunt voor Jan is dat gemeenten doorgaans veel geïnvesteerd

hebben in hun eigen catalogus voor straatmeubilair en inrijbeperkende maatregelen niet altijd in lijken te passen. In Antwerpen hebben ze dit opgelost door met leveranciers het 'eigen' meubilair te versterken. Dit maakt het eenvoudiger om snel maatregelen te kunnen treffen die passen in het straatbeeld, maar ook op de lange termijn tot een bijdrage van alle objecten in de openbare ruimte aan het hinderen en beperken van inrijmogelijkheden.

De stad Antwerpen neemt ten slotte deel aan het Europese Pericles project en Jan wees de aanwezigen in zijn presentatie op de lange lijst met Europese projecten die op dit moment spelen. Naast het versterken van straatmeubilair en innovatieve oplossingen is in deze projecten veel aandacht voor Security by Design: ofwel Veilig Ontwerp en Beheer.

Paneldiscussie

Na een korte pauze nam **Paul van Soomeren** namens de SVOB de deelnemers nog even mee in het brede perspectief van Tijd en Focus. Paul vertelde ons dat aandacht niet alleen mag uitgaan naar 'voor' en 'tijdens' een incident, maar ook op de fases erna ('na') en op de lange termijn ('later'). Stress en PTSS zijn bijvoorbeeld onderbelichte problemen die de geestelijke volksgezondheid op lange termijn kunnen aantasten. Naast deze tijdsfasen maakte Paul nog het onderscheid in focus op daders, slachtoffers ter plekke, de maatschappij als slachtoffers en de concrete situatie van een incident. Met heldere voorbeelden kwam Paul in zijn presentatie tot een complete checklist voor terreurbestendige buitenruimten.

Alle sprekers namen vervolgens deel in de paneldiscussie geleid door **Paul van Soomeren en Randy Bloeme** namens de SVOB. Uit de paneldiscussie kwam duidelijk naar voren dat er inmiddels – wereldwijd – ontzettend veel (geschreven) kennis is en dat er op heel korte termijn – zeker vanuit Europa – nog veel meer kennis en ervaring aankomt. Een centrale plek om deze informatie te vinden ontbreekt echter en de SVOB kan daar met haar online bibliotheek een rol in spelen. Toch zal ook de overheid een rol moeten spelen bij een centrale kennisbank en een centraal loket ook voor de regiefunctie van de overheid. Ook onderwijsinstellingen kunnen een belangrijke rol spelen om informatie bij elkaar te brengen en proeftuinen te ontwikkelen met studenten. Er is vooral een behoefte aan een concrete leidraad voor tijdelijke maatregelen. Het panel vergelijkt de ontwikkelingen en roept om regie van de overheid met de bouwregelgeving met betrekking tot brandveiligheid: er is beweging en er is een goed momentum nodig om landelijke wet- en regelgeving aan te laten sluiten. Uit de discussie komt naar voren dat deelnemers wat dat betreft veel potentie zien in de aankomende

Omgevingswet. Dat zou zomaar eens een goed middel kunnen zijn om centrale kennis via verschillende instrumenten zoals omgevingsvisies bij lokale gemeenten te krijgen.

Vervolg

De SVOB pakt de handschoen op om haar online bibliotheek uit te breiden met relevante documentatie om een centraal informatieknoppunt te organiseren. Samen met onderwijsinstellingen kan de SVOB een aanjagende rol spelen in het ontwikkelen van leidraden en de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet. Het doel is hiervoor werkgroepen te organiseren met deelnemers van de bijeenkomst. De SVOB zal ook nogmaals kijken of er bij de overheid een plek voor een centrale kennisbank en centraal (regie) loket is te vinden.

Meer informatie hierover volgt via de website van de SVOB: www.svob.nl. U kunt lid worden van de stichting en het netwerk om al het nieuws en nieuwe activiteiten te volgen en zelf een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling op het gebied van terreurbestendige openbare ruimten.